

Werkkledij en persoonlijke beschermingsmiddelen: wat moet en wat mag niet

JOS WOUTERS

Een personeelslid moet naar huis kunnen gaan zoals hij/zij in de instelling aankomt. Dat perspectief geeft het personeel recht op werkkledij en/of persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM). Let op: die middelen zijn in de preventiehiërarchie wel de laagste preventiemaatregel die een werkgever kan nemen. Het is beter om risico's te voorkomen of een collectieve bescherming te voorzien.

Werkkledij en persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) zijn niet hetzelfde!

Werkkledij is kledij die door de werkgever/de directie ter beschikking wordt gesteld met als enige bedoeling dat het personeelslid zich **niet vuil** maakt. Een werkpak is een klassiek voorbeeld.

Een **PBM** daarentegen biedt **bescherming** tegen een specifiek risico voor de veiligheid of de gezondheid van het personeelslid. Een risico dat is blijven bestaan ondanks eerdere maatregelen. Het meest gekend zijn de helm, gehoor- of oogbescherming, valbescherming ... PBM's zijn dus meer dan kledij.

Uiteraard is de risicoanalyse de basis waarop beslist wordt wie welk middel krijgt om wanneer, waar en hoe te gebruiken. Wanneer er geen werkkledij ter beschikking wordt gesteld, kan dat enkel met het akkoord van het Comité.

De werkgever/directie stelt de werkkledij en het PBM gratis ter beschikking en staat in voor het onderhoud, het herstel en de tijdige vervanging.

Voor deze middelen is in de wetgeving geen collectieve regeling opgesteld. Dat kan ook niet, want die kledij en PBM's zijn in alle gevallen persoonlijk en aangepast aan de werksituatie en de persoonlijke kenmerken van het personeelslid. Het onderling uitwisselen van werkkledij of PBM kan dus nooit. Omdat ieder personeelslid een andere werksituatie heeft en zijn eigen werkkledij of PBM op een ander tempo gebruikt en verslijt, kan er in principe geen algemene regel opgesteld worden voor de vervanging van kledij of PBM's. Bijvoorbeeld: een leerkracht die voltijds in het atelier staat, verslijt zijn kledij sneller dan een leerkracht die halftijds in dat atelier werkt. Wanneer een instelling algemeen bepaalt dat je (maar) om het jaar nieuwe veiligheidsschoenen krijgt, is dat niet correct.

De voorafgaande risicoanalyse bepaalt de vereisten voor de aankoop, het onderhoud ... Aan veiligheidsschoenen kunnen bijvoorbeeld, naast de minimale criteria uit de welzijnscode, bijkomende eisen worden gesteld tegen specifieke risico's zoals uitglijden, statische elektriciteit, doorboring, schokken, pletten, koude, omslaan van de voet ... En ze moeten goed zitten. Een PBM dat hindert, wordt niet gebruikt. Bovendien bekijkt de risicoanalyse niet alleen het niveau van een instelling of een studierichting, maar ook het niveau van het individu. Geld geven aan een personeelslid om zelf zijn kledij of PBM in een winkel te gaan kopen, is volstrekt uit den boze.

Wanneer een kledij of PBM door omstandigheden zijn functie verloren heeft, moet het vervangen worden. Wanneer een nieuwe beschermbril beschadigd is, biedt hij geen bescherming meer. Dan moet hij vernieuwd worden. Het personeelslid kan geen twee jaar wachten. De directie kan alleen weigeren om kledij en PBM te vervangen wanneer ze nog voldoen aan de gestelde aankoopeisen.

Het Comité moet op voorhand betrokken worden en advies verlenen bij de risicoanalyse en de aankoop van werkkledij en PBM's. Zo worden de documenten van de aankoop van de PBM meegegeed aan het Comité (het gaat om de bestelbon met de vermelde vereisten, het nalevingsattest en het

indienststellingsverslag, advies arbeidsgeneesheer ...). Zet dan ook het aankoopbeleid van werkkledij en PBM's op de agenda!

Meer informatie over werkkledij en beschermingsmiddelen vind je op de website van de FOD WASO (Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg)¹.

Wanneer een kledij of PBM door omstandigheden zijn functie verloren heeft, moet het vervangen worden. Wanneer een nieuwe beschermbril beschadigd is, biedt hij geen bescherming meer, dan moet hij vernieuwd worden.

1. <https://werk.belgie.be/nl/themas/welzijn-op-het-werk/collectieve-bescherming-en-individuele-uitrusting>